

24 aug

—

8 jan

THE SPIRAL AND THE SQUARE

Inspirations-
material
för skolklasser
hösten 2011

▶ Bonnierskonsthall 5år

Innehåll

Introduktion	s.2
Visningar	s.2
Tips för lärare	s.3
Kort om utställningarna	s.4
Praktiska övningar	s.6
Bilduppgifter att göra på skolan	s.6
Skrivuppgifter kring verk i utställningarna	s.7
Diskussion kring utställningarna och konsthallen	s.7
Vårens utställningar	s.8

Cynthia Marcelle, *Ao Plano*, 2010-11

Cildo Meireles, *Casos de Sacos*, 1976-2011.

Introduktion

Samtidskonstens gränsöverskridande natur är en fantastisk resurs i undervisningen. Utställningarna på Bonniers Konsthall ger er möjlighet att arbeta enligt skolans läroplan och mål inom en rad olika ämnen. Vi erbjuder visningar för alla åldrar av höstens utställningar: grupputställningen Spiralen och kvadraten. Övningar i översättbarhet, Chorspiel och Stereoskopisk Scenografi med Ulla von Brandenburg och Malin Pettersson-Öberg, samt presentationen av årets Maria Bonnier-Dahlin stipendiater.

Häftet du håller i din hand är ett inspirationsmaterial för dig som lärare. Det här materialet är tänkt att skapa vägar in i konsten genom förslag på möjliga frågeställningar och aktiviteter kring verken i utställningarna.

Visningar

Bonniers Konsthall erbjuder visningar till reducerat pris för skolklasser som besöker höstens utställningar. Elever och medföljande lärare har vid gruppbesök fri entré på Bonniers Konsthall, personer under 18 år har alltid fri entré till konsthallen. Vi hoppas naturligtvis på att få se dig och dina elever på plats på konsthallen!

Visning

Kostnad 500 kr under öppettid. Längd ca 30 minuter.

Max antal deltagare 30 pers/grupp.

Fri entré

För elever i grundskola och gymnasium samt för medföljande lärare i samband med skolbesök.

Öppettider

Onsdag-fredag 12-19, lördag-söndag 11-17

För bokning och information vänligen kontakta: Yvinka Medina och Ylva Brännström på 08-736 42 55 (mån-sön: 11-16) eller visning@bonnierskonsthall.se

Tips för lärare

Läs på innan ni besöker konsthallen

Vid första besöket på en konsthall kan det vara svårt för eleverna att sortera bland alla nya och kanske främmande intryck. Skapa ett ramverk genom att läsa på om konsthallen, utställningen och konstnärerna tillsammans i klassen för att förbereda för alla nya intryck.

Föd idéer

Använd öppna frågor som uppmuntrar till reflektion och egna tolkningar och låt diskussionen leva sitt eget liv. Att försöka hitta en slutgiltig förklaring begränsar verket, använd verk och reflektioner som katalysatorer för ytterligare diskussion och funderingar.

Påminn om hur konsten väcker känslor och funderingar

Alla kan inte, och behöver inte, tycka om alla verk. Påminn gärna eleven om att även om verket inte väckte något gillande så skapade det känslor och funderingar som också är värdefulla.

Fånga upp interna diskussioner

Många intressanta funderingar och tolkningar visas mellan elever – plocka upp dessa diskussioner! Vill de inte dela med sig inför klassen kanske de kan anförtro sig till dig som lärare och på så vis uppmuntras i sitt reflekterande.

Dela upp i grupper

Mindre grupper skapar större trygghet för både elever och lärare att dela med sig av sina personliga tankar och känslor. Har ni möjlighet så kom gärna två lärare med en klass och låt en lärare ta hand om två klasser hemma på skolan.

Återvänd gärna till samma utställning och diskutera den på nytt

Det kan vara svårt att skapa sig en uppfattning om en utställning och ett konstverk vid första anblick om man inte är en van konsthallsbesökare. En utställning kan växa och nya uppleveler skapas om man ser om en utställning flera gånger. Återvänd gärna till samma utställning och reflektera över hur upplevelsen av verken och utställningen förändras. En trygghet i miljön skapar även en trygghet för tolkning och reflektion.

Ta god tid på er

I utställningen kan elever och lärare låta diskussioner och tolkningar ta omvägar och ha grundliga samtal om de olika verken.

Använd informationen på konsthallen

Våra verkskyltar är en utmärkt ingång till konstverken. Det finns också en stor mängd information i våra Art Codes, QR koderna som du läser av med din mobiltelefon och som ger tillgång till videor, ljudspår och olika sociala funktioner. Ett spännande och roligt sätt för eleverna att använda sig av teknik som de är vana vid. Konsthallens värdar finns alltid på plats för att svara på frågor och berätta om verken.

Rirkrit Tiravanija, *Untitled 2011 (police police potato grease)*, 2011. Silkscreen t-shirt factory.

João Modé, *Vanish*, 2005

foto: Olle Kirchmeier

Kort om utställningarna

Spiralen och kvadraten. Övningar i översättbarhet

24 augusti-8 januari

Vad händer i översättningen mellan kulturer, mellan språk, mellan betraktare och konstverk? I höstens stora grupputställning Spiralen och kvadraten visas verk som på olika sätt är övningar i översättbarhet: Rivane Neunenschwanders fantomtecknare översätter besökarens beskrivning av sin första kärlek till ett porträtt på papper. Cildo Meireles enkla papperspåsar översätts till serier av rymdmått. I Laura Limas levande skulptur är översättningen mellan två kroppar en fysisk och krävande kamp.

Utgångsplatsen för Spiralen och kvadraten är den spännande brasilianska konstscenen, men en utställning om kulturers möten förgrenar sig oundvikligen och självklart över världen, och letar sig ända in i den svenska konsthistorien. Den vindlande tematiken och strukturen lutar sig mot en brasiliansk kultroman, Avalovara, där ett mystiskt palindrom framträder i en kvadrat, tecknad ovanpå en spiral.

I Spiralen och kvadraten visas verk av internationellt etablerade konstnärer från flera generationer och med många olika uttryck. Parallellt med utställningen anordnar Bonniers Konsthall tillsammans med Södertörns högskola och Albert Bonniers förlag seminarier, performance och filmvisningar där brasiliansk konst och kultur får ta stor plats.

Utställningen på Bonniers Konsthall hösten 2011 har realiserats av två inbjudna gästcuratorer; Jochen Volz och Daniela Castro. Båda är verkamma i Brasilien, men deras praktik sträcker sig över hela den internationella konstvärlden.

Chorspiel och Stereoskopisk scenografi med Ulla von Brandenburg och Malin Pettersson-Öberg

17 september-30 oktober

Först ut i utställningsrummet Spetsen i höst är Chorspiel och Stereoskopisk scenografi; ett samarbete mellan konstnärerna Ulla von Brandenburg och Malin Pettersson Öberg. En bemålad ridå – som ett rum av tyg, av Malin Pettersson Öberg, omsluter filmen Chorspiel, där Ulla von Brandenburg skildrar ett familjedrama i musikalisk tappning.

Ulla von Brandenburg är född 1974 i Tyskland. Hon var med i grupputställningen Mot Tiden på Bonniers Konsthall 2007. Malin Pettersson Öberg är född 1979 i Falun och var en av de 15 konststudenterna som medverkade i konsthallens grupputställning På spaning efter jag som flytt 2007.

Årets Maria Bonnier Dahlin stipendiater 27 november-8 januari

Som traditionen bjuder avslutas året med en utställning med Maria Bonnier Dahlins Stiftelses stipendiater. Här presenteras verk av ett par unga svenska konstnärer som är i början av sin bana.

Maria Bonnier Dahlins Stiftelse delar varje år ut stipendier med avsikten att stödja unga bildkonstnärer och konstnärligt arbete. Stiftelsen bildades 1985 av Jeanette Bonnier till minne av dottern Maria. Bonniers Konsthalls öppningsutställning på hösten 2006 presenterade alla stipendiater genom åren. Sedan stiftelsen grundades har mer än 60 konstnärer tilldelats stipendiet, däribland Cecilia Edefalk, Karin Mamma Andersson, Jacob Dahlgren och Gunnel Wählstrand. 2010 års stipendiater var Paul Fägerskiöld och Jenny Yurshansky.

Praktiska övningar

Be elever välja en favorit och återberätta

Be eleverna gå runt en och en eller i par i konsthallen och välja ut ett favoritverk som de tolkar med hjälp av några stödfrågor. Eleverna presenterar sedan sina tolkningar och berättar om varför just det verket tilltalade dem. Undersökningen kan röra sig från beskrivning av detaljer till tolkningar av verket som helhet och sedan vidare till ytterligare associationer. Att göra övningen i par kan ibland underlätta då eleven inte behöver vara ensam i sin tolkning, och i diskussionen väcks fler associationer. Dela gärna in i mindre grupper även vid presentationen, och glöm inte att ge eleverna tid och utrymme för tolkningar och diskussioner.

Förslag på frågor att använda vid tolkningsövningar

- Beskriv verket! Hur ser det ut?
- Vad består verket av?
- Vilka material består verket av?
- Består verket av olika delar? Hur förhåller de sig i så fall till varandra?
- I vilken färgskala går verket?
- Hur är verket placerat? Har det någon betydelse var du står eller sitter för hur du betraktar verket?
- Innehåller verket några händelser?
- Kan du läsa ut några symboler? Kan du förstå deras betydelse?
- Vad tror du verket handlar om?
- Finns det någon tydlig idé bakom verket? Försök att formulera den för dig själv!
- Spelas det upp någon berättelse?
- Ser du hur arbetet bakom verket gått till?
- Förklarar titeln vad verket handlar om? Förändrar titeln vad du ser i verket?
- Vilka associationer/känslor får du?
- Varför valde du detta verk?

foto: Olle Kirchmeier

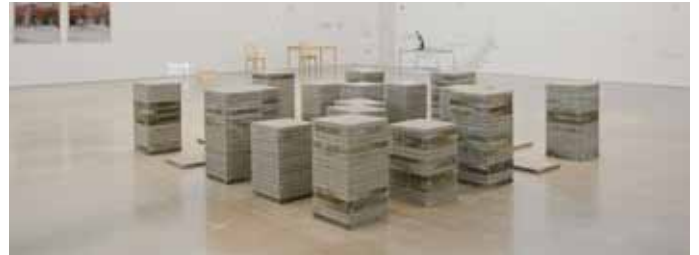

Haegue Yang, *No. 16, Circular Flat – Lotus Robe*, 2010 foto: Olle Kirchmeier

Bilduppgifter att göra på skolan

Skriv ditt namn med gatsten

Konstnärssduon Angela Detanico & Rafael Lain har skapat ett eget alfabet med hjälp av betongplattor. Använd deras formel för att skriva ditt eget namn eller ett budskap. Vad vill du använda som byggstenar? Kanske makaroner, bomullstussar eller något från naturen passar dig bäst!

Angela Detanico och Rafael Lain, *SATOR AREPO TENET OPERA ROTAS*, 2011. foto Olle Kirchmeier

Översätt från minne till ord till bild

Rivane Neuenschwander utforskar översättning från minne via ord till bild i verket där en rekonstruktionstecknare gör bilder av besökarens beskrivningar av sin första kärlek. beskriv en person som är viktig för dig för en klasskamrat som tecknar ansiktet du beskriver. Byt sedan!

Rivane Neuenschwander *First Love* (2005/2011). foto: Sima Korenivski

Hitta konsten på skolgården

Cinthia Marcelle intresserar sig för geometriska figurer ute i det offentliga rummet. Kan du upptäcka några former och regelbundenheter som uppstår spontant i staden, trafiken, på skolgården eller i naturen? Gå på jakt med digitalkamera och visa resultatet med projektor i klassrummet!

Naturstilleben

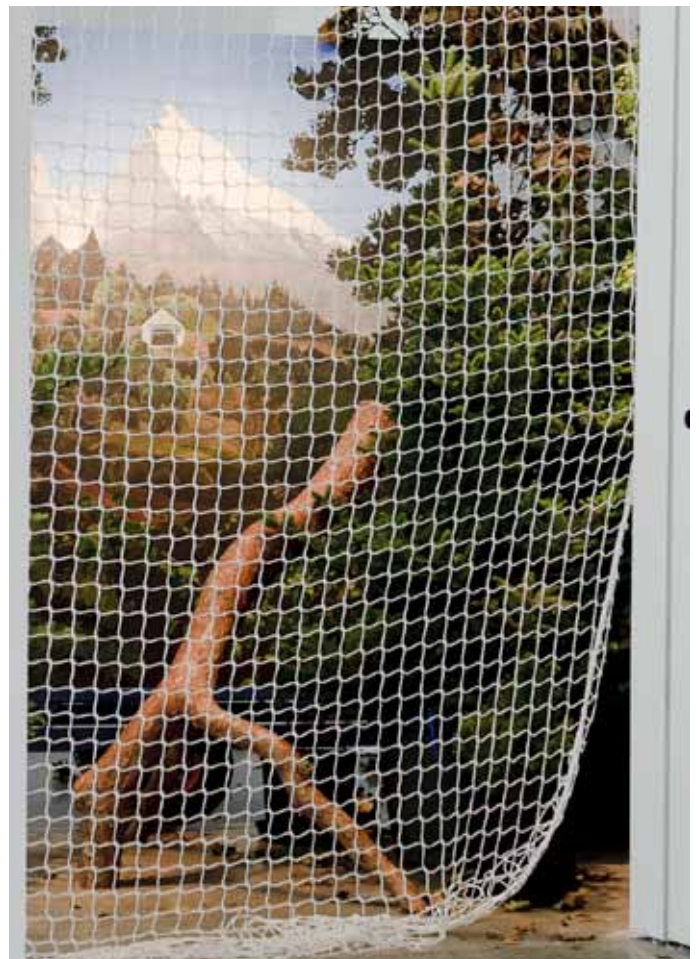
Rodrigo Matheus har flyttat in naturen i konsthallen. Ni kan göra ett eget naturstilleben i klassrummet, plocka grenar, löv, rönnbär, och annat som hösten bjuder på och bygg upp ett gemensamt stilleben, eller varsitt.

Textorama

Inspireras av Dominique Gonzales-Foerster och skapa en stor textorama i klassrummet. Gör en tillfällig på svarta tavlan, eller en mer permanent på ett stort papper som kan växa över hela terminen.

Dominique Gonzalez-Foerster, *Textorama*, 2009 Foto: Olle Kirchmeier

Rodrigo Matheus, *The Landscape*, 2011. Foto: Olle Kirchmeier

Skrivuppgifter kring särskilda verk i utställ- ningarna

- Skriv ett "fanbrev" till en idol, eller ett svarsbrev till Rainer Maria Rilkes brev till en ung poet som Fabio Morais utgått ifrån i sitt verk.

- I verket Juksa skildrar konstnärerna Maurício Dias och Walter Riedweg mötet med de få invånarna som bor kvar på den avfolkade ön Sørfugløya utanför Nordnorges kust. Varför bor du där du gör? Utforska din egen och din familjs historia. Intervjua dina föräldrar, farföräldrar eller andra släktingar. Dokumentera i text, foto, video eller teckning.

- Dora Longo Bahia refererar i sitt verk wAkupaLice till hjältinnorna i Lewis Carrolls Alice i underlandet och James Joyces Finnegans Wake, båda romanfigurerna dyker in i en svindlande surrealistisk värld. Skriv din egen saga där du är huvudpersonen. Beskriv din eget underland, kanske är det drömligt eller mardrömslikt.

- Innehållsförteckningarna på kuverten som Eugenio Dittborns skickat sina verk i till utlandet är skrivna på ett poetiskt språk. Skriv en egen innehållsförteckning till något av de andra verken, eller något valfritt som du skulle vilja skicka med flygpost.

Maurício Dias och Walter Riedweg, Juksa, 2006 foto: Olle Kirchmeier

Dora Longo Bahia, AcordaLice/wAkupaLice, 2006 foto: Olle Kirchmeier

Diskussioner utifrån utställningen och konsthallen

• Förändrade besöket på Bonniers Konsthall din syn på konst? Förklara hur!

• Diskutera vad kulturella översättningar är och fundera kring de kulturella översättningar som du möter i din vardag. Vilken kultur påverkas du själv mest av?

• I alla tider har man använt sig av slang och lånat uttryck från andra språk, hitta exempel från ditt eget språkbruk, och försök förstå varför det är så viktigt!

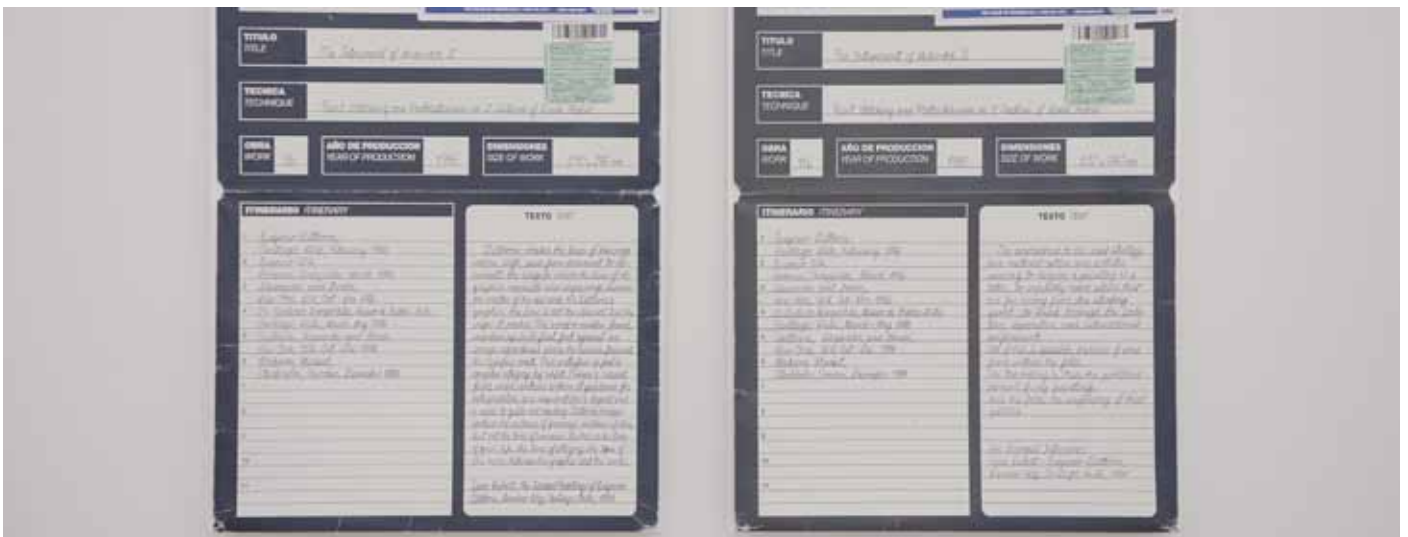
• Flera av konstnärerna, exempelvis Eugenio Dittborn och Öyvind Fahlström, kommenterar specifika politiska skeenden. Vilken politisk/samhällelig situation skulle du välja att kommentera? Är det viktigt att konsten tar upp samhällsfrågor?

• Vilket tycker du är viktigast, att ett konstverk är estetiskt tilltalande eller att det har ett budskap eller en idé som tilltalar dig?

• Vad tycker du är det viktigaste budskapet som du får med dig från utställningen?

Laura Lima, *Marra*, 1996-2011. Foto: Olle Kirchmeier

Eugenio Dittborn, *The Internment of Malevitch II Airmail Painting No. 116*, 1995-98 foto: Olle Kirchmeier

Vårens stora utställning:

Resan till månen Före och efter film

Kärlekshistorien mellan bildkonst och film inleddes i samma stund som filmkameran uppfanns. I vår utforskar Bonniers Konsthall tillsammans med Moderna Museet uttryckens sekellånga gemensamma historia.

Ett sekel efter de första filmexperimenten är rörlig bild en oundviklig del av vår visuella kultur. Vi interagerar ständigt med rörliga bilder på olika skärmar; datorer, telefoner, spelkonsoler. I och med utvecklingen av portabel utrustning och sociala nätverk på internet har skapandet och distribuerandet av film blivit tillgängliga för alla. Man kan nog påstå att vi nu nått stadiet efter film, ett nytt teknikskifte som möjligtvis är lika avgörande som själva uppfinnandet av film.

Utställningen är uppbyggd som en dialog mellan Bonniers Konsthall och Moderna Museet med en serie utställningar, filmvisningar, en konferens om film i konsten och en antologi som kommer under våren 2012.

Melies *Resan till månen* från 1902 © 2011 Lobster films / Fondation Groupama gan / Technicolor foundation for film heritage.